

29. okt. 1847

FAKTA

Dato:
29. okt. 1847

Sidetæl:
Dagbog D, side 36-37

Dagbogens placering:
Den Hirschsprungske Samling

Trykt udgave:
Ettore Rocca (red.): "Dagbog 9.
december 1846 - 15. april 1846" i
Bente Bramming, Hans Edvard
Nørregård-Nielsen og Ettore Rocca:
Længsel. Lundbye og Kierkegaard,
Århus 2013, s. 233-234; Jesper
Svenningsen (red.): Seks år af et liv.
Johan Thomas Lundbye - Dagbøger
om tro, skæbne, kunst og kærlighed,
København 2018, s. 487-488

TRANSSKRIFTION

Fredag 29 October 1847. Bryllupsdagen¹

Sløret

Igaar skulde jeg see det færdigt. Hun satte sig ned paa Gulvet i yndig-glad Beskuelse af sine Hænders Gjerning – den Glæde kan dog vel en Kunstner forstaae! Men hun – da jeg med stor Møie fik frembragt en forlegen Taksigelse for den Omhu, hvormed hun havde fulgt enhver, selv den mindste Form – da var det som hun tog det for Galanterie; var det Forlegenhed fordi Baronessen var tilstede? eller skulde hun ikke ogsaa forstaa, at det maa være en usigelig Glæde at see sig saa vel forstaaet, saa trofast fulgt? – Jeg troer dog jeg fik Held til at sige dette. – Men da jeg undselige bad hende, om Leilighed fandtes i Aften efter Vielsen, at hilse de unge Folk, da kunde jeg ikke lægge til: at ogsaa mit stille Ønske for [om] Lykke og Velsignelse opsteeg for dem idag til Himlens og Jordens Herre. Hvorfor skulde det træffe saa uheldigt, at den Baronesse² skulde være der – der er intet Held med mig, hvad vilde jeg ikke give for et Øiebliks Samtale med hende, uden Vidner. Det er svært at løse den Opgave: at resignere. Gud hjælpe mig!

samme Aften 11-12.

Det var rørende deiligt at høre Faderens³ Tale – at see den yndige Brud, allerede i Forstuen, hvor Brudepigerne rettede paa hendes Pynt. Vil man sætte sig ind i det yndigt-drømmende, det rørte, det bævende, anelsesfulde i de unge Pigers Sind – kan man vist finde meget smukt, om man stod nær nok og var kjedelig "Kjender" – jeg stod fjernt, saa •37• kun det deilige i de unge Pigers hvide Tog, hørte kun det Store i den Stemme, der bestandig overvandt den tilbageholdte Graad, for mig stod det som streng høitidelig Handling, endnu strengere og mere gribende, da det var første Gang, jeg nogensinde bivaanede et Bryllup, og sneg sig nogen verdslig Tanke ind i mit Sind, da var det vel ved Synet af hende:

jeg er dunkel som Druen, der blusser rød
paa mit Bjerg over Kedars Vænge –
dog han elsker de mørkladne Kinders Glød
lig Rosen paa Sarons Enge!⁴

Dog stille steg Bønnen op til Herren i Høie om Lykke og Velsignelse for de unge nyforenede – om Fred og Klarhed i mit eget eensomme, længselsfulde Bryst: "Den Herren giver en Hustru giver han en god Gave!" ja, i Sandhed, jeg følte saa mægtigt Gavens Betydning, at jeg forekom mig uværdig dertil, og mens den saligste Fryd vel har gennemstrømmet de unge, skyldfri Hjerter, vendte min Tanke til mit Hjem, til mine Arbejder og mine Bøger, uden Bitterhed, men ogsaa med dyb Følelse af, at det Bedste i Livet: en Qvindes Kjærlighed – skulde jeg maaskee aldrig naae, og Erstatningen, det endnu Bedre: Gudsforholdet vilde min altid tilbagevendende Længsel gjøre mig for svag til at gribe. Herre! see i denne Midnatsstund i Naade til den Svage her staaer, som han tit stod med

sammenpressed Bryst – men med den Rigdom: at have vundet den svære
Opgave kjær. Det er en ringe Glæde, men dog et Fremskridt, Herren være
lovet!

¹ Brylluppet mellem N.F.S. Grundtvigs datter Meta Grundtvig (1827-1887) og Peter Outzen Boisen (1815-1862). Følgende passage er dagbogens første hentydning til Lundbyes forelskelse i brudens veninde Georgia Schouw, der stod for at brodere brudesløret efter Lundbyes fortegning. Georgia Schouw blev senere gift med Lundbyes ven, P.C. Skovgaard.

² Georgia Schouws moster, baronesse Christine Stampe, f. Dalgas (1797-1868).

³ N.F.S. Grundtvig.

⁴ Citat fra B.S. Ingemanns "Sulamiths Sang i Ørkenen" fra Salomons Ring, 1839, s. 14.

29 Oct 44 Morgen

Derfor du er en Torandring i mit Minde, som jeg havde Gladde i Arbejdet
ikke kan gøre - særlig at det oftes sig paa en anden Maade som end for min Fæder,
da kunde jeg maaskee indtænke det saaledes, at: mens jeg dengang tit troed sig i etaal
medige Klager over den Kærlighed, hvormed Livet tilhænger sig mig, kunde jeg
meeste, det tit adskilt paa Andre - saa vilde det mig snarere være Fæderen
af Saaghet, Mangel paa Kraft til at opoffre selv det Kæde, hvortil jeg knyttet.
min hele jordiske Lykke - Mangel paa Kraft til at opoffre det og dog en ejdelig
Længsel efter at bringe dette Offer, men bringe det i Sandhed. Thi da var jeg for
vieset om, at naar Livets Gang for Alen overvundet, da skulde sel og senere
Austrengelse for at bevare den evnede Læse blive mig smilende.

Torsdag 29 October 1847. Nydagsdagene

Støvet

Saa skulde jeg saa det fjerdigt. Min sath sig med paa Julest i godly-glad Besked
af mine blændende Gjening - den Glæde kan dog sel en Kinstens fortælle. Men him
da jeg med det Mine paa frembragt en forlegne Taksigelse for den Omtale, hvor
med him him selv fulgt enhver, selv den mindste Form - da var det som him
tog det for Galanterie, var det Forlegenhed fordi Baronessen var tillæst? eller
skulde him ikke ogsaa forstå, at det maa være en virkelig Glæde at see sig
saa vel forstaaet, saa trofast fulgt? - Og naar dog jeg fik Mæde til at sige dette.

— Men da jeg mindelig det hende, om Lidelighed fandtes i Ofte efter Væben,
at hende de unge Folk, da kunde jeg ikke lade sig til: at ogsaa mit stille Sanske
for Lykke og Behagelighed aperting for den idag til blinde og for den Mæde.
Hvorfra skulde det træffe saa skeldigt, at den Baroness skulde være der - der
er intet Mæde med mig, hvad vilde jeg ikke give for et Øieblik Samtale med hende
inden Violen. Det er snart at løse den Opgave: at resignere. Gud hjælp mig!

sammen Ofte 11-12.

Det var nok endelig det hende Tadelens Tale - at see den ejdelige
Brød, allerede i Forstuen, den Brød-pige som stilledo paa hendes Piget.
Vil man sætte sig ind i det ejdelige - drømme om det, det arde, det beuendes,
anværfælde i et unge Pige's Liv - kan man end finde meget smukt, om
man stad var med og var kjædelig "Kjæder" - og stad fjernet, saa

hinn det dristige i de unge Pigers heride Tøj, hørte hann det store i
den Stemme, der bestandig overvandt den løbskehalte Grund, for
mig stod det som streng hvidtildelig blandling, ender i strengene og
mere gridehede, der det var først Gang, og nogensteds binaandede et
Bogtøj, og mig sig nogen vordelig Tanke end i mit Sind, der
var det vel et Lynet af hende:

Jeg er smukket som Ennen, der blusser rød
paa mit Bjerg over Kellers Vænge -
Der har sket de smukkeste Kinderes Glæde
lig Roser paa Lærens Enger!

Der stille stod Benne af til Herren i klæde som Lykke og Velværede
for de unge smukkeste - om Fred og Klarhed i mit eget ensomme,
leegselsfulde Bjerg. "Der Herren gives en kløstet gives han en god
Gave!" ja, i Landet, og følte sig magtigt Gaven Betydning, at
i færd som mig vordelig det, og mere den saligste Tøj end har
gjennemstrømmet de unge, skolefri Hjerner, sendte sin Tanke til mit
Hjerte, til mine Arbejder og mine Piger, inden Bittet, men ogsaa
med det Fæle af, at det Bittet i Ligt: en Givende Hjertelighed - skulde
i maadere aldrig mere, og Enstateringen, det end som Bittet: Givende forholdet
vilde min altid tilhørende Længsel gives mig for mig til at
give. Herne! der i denne Modstandsstand i Maade til den høje, her
staaer, som har til det med sammenpresset Bjerg - men med den
Figsam: at have mindet den senere Opgave gives. Det er en unge
Glæde, men dog et Fremad, Herren var laet!

30 Octobers Aften, Lørdag

Tøj gik derhen idag, for at ønske de unge Fælle Lykke og Velværede i den
Efterland, og gives det medigt, der og af mange Erfaringer ender, at intet stes føler
i mig ensomme, end den, her de Glæde, de viderlyst Færdigheder og samde -
men her sagde jo, at man seende at se mig. Men var her gik som Brude
pige gives - Men var her gik i sin Fortælling: dag! o jeg stakket!